

PATVIRTINTA
Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Šiaulių teritorinio skyriaus vyr. specialistė,
atliekanti vedėjo funkcijas
(pareigų pavadinimas)

2025 m. rugpjūčio mėn. 27 d. tvirtinimo aktu Nr. LRŠ-41

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALUS APSAUGOS REGLAMENTAS

2025-08-27 Nr. IRŠS-5
(data)

Šiauliai
(parengimo vieta)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Bendrieji kultūros paveldo objekto duomenys¹:

1.1. pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre (toliau – Registas)

Šiaulių miesto ligoninė, unikalus kodas Kultūros vertybių registre 41604;

1.2. adresas **Šiaulių miesto sav., Šiaulių m., V. Kudirkos g. 99;**

1.3. įrašymo į Registrą teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos antrosios nekilnojamosio kultūros paveldo vertinimo tarybos 2024-12-09 aktas Nr. KPD-AV-1718

1.4. inicijavimo skelbti saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.)

1.5. skelbimo saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.)

1.6. skelbimo kultūros paminklų teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.)

1.7. unikalus žemės sklypo Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre)

2901-0007-0464;

1.8. unikalus statinio Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre)

2994-0002-0018;

1.9. yra kito kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje (kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Registre): **-**

1.10. vertingosios savybės ar saugomos dalys ir elementai užfiksuoti ir teritorijos ribos apibrėžtos/nustatytos (kultūros paveldo objekto apskaitos dokumento pavadinimas, data, Nr., sudaręs/patvirtinęs subjektas)

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2024-12-09 aktas Nr. KPD-AV-1718;

Priėmė: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos antroji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba.

Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, 2024-08-22;

¹ Įrašomi duomenys, žinomi individualaus apsaugos reglamento sudarymo metu. Su pasikeitusiais 1.4, 1.5, 1.8, 1.9 punktuose nurodytais duomenimis valdytojai viešai ir nemokamai susipažįsta Kultūros vertybių registro duomenų bazėje interneto adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage>

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos paveldosaugos reikalavimai:

turi būti išsaugotos Šiaulių miesto ligoninės (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 41604) (toliau – Ligoninė) vertinimo tarybos akte nustatytos vertingosios savybės:

1) tūris - „T“ raidės formos plano sudarytas iš PR ir ŠV korpusų, 4 a., su rūsiu ir pastoge; stogo forma - PR korpuso keturšlaitė, ŠV korpuso trišlaitė; kiti stogo elementai - tūriniai trikampiai stoglangiai;

2) aukštų išplanavimas - I-IV a. dvipusis koridorinis patalpų išplanavimas su pagrindiniu įėjimu iš PR fasado, ŠV bei PR korpusų patalpas jungiančiu vestibuliu, centrine vestibulio, šoninėmis ŠV korpuso R dalies, PR korpuso Š dalies laiptinėmis; sienų angos, nišos - I-IV a. stačiakampės durų angos (išskyrus rekonstrukciją metu įrengtas durų angas); I a. patalpos Nr. 102 stačiakampės vidaus langų angos; I a. patalpos Nr. 102 arkinės sąramos niša; praėjimo tarp I a. patalpų Nr. 120 ir Nr. 90 pusapskritės sąramos anga; 3 kvadratinės angos tarp I a. patalpų Nr. 104 ir Nr. 105; II a. patalpos Nr. 1, vestibulio ir šoninių laiptinių sienų stačiakampės radiatorių nišos;

3) fasadų architektūrinis sprendimas - fasadų architektūrinio sprendimo visuma; fasadų architektūros tūrinės detalės - PR fasado centrinio įėjimo dvipusiai laiptai su tinkuoto plytų mūro parapetais ir terasa viršuje, masyvūs tinkuoto mūro stulpai rėminantys arkinę angą; ŠV korpuso PV fasado tinkuoto plytų mūro I a. priestatas su 2 stačiakampio plano įžemintais prieangiais, dengtas plokščiu stogu (buv. slėptuvės); PR korpuso pagrindinio fasado centrinis tariamasis rizalitas, PR korpuso ŠV ir ŠV korpuso ŠR fasadų laiptinių rizalitai; fasadų apdaila ir puošyba - fasadų II-IV a. lygaus tinko tipas (reikšmingas savo faktūra); PR korpuso pagrindinio fasado centrinio tariamojo rizalito reljefiniais augaliniais ornamentais dekoruotos tinko plokštės; I a. tinko apdaila imituojanti rustus;

4) konstrukcijos - pamatas su rūsio sienomis ir cokoliu; ŠV korpuso PV fasado slėptuvės priestato betono su įbetonuotais akmenimis ir keraminių plytų mūro sienos, I-IV a. keraminių plytų mūro sienos; gelžbetoninės perdangos; medinė gegninė-statramstinė stogo konstrukcija; funkcinė įranga - PR korpuso vestibulio I-IV a. jungiantys gelžbetoniniai laiptai su mozaikinio betono pakopomis ir aikštelėmis, tinkuoto plytų mūro atitvara ir mediniu profiliuotu porankiu; ŠV korpuso R dalies, PR korpuso Š dalies I-IV a. ir pastogę jungiantys gelžbetoniniai laiptai; PR korpuso centrinės dalies ir ŠV korpuso P laiptinės dvi liftų šachtos (liftai pakeisti į šiuolaikinius); inžinerinė įranga - vėdinimo kanalų sistema pusrūsyje-pastogėje; II a. patalpos Nr. 1 sienos ketaus radiatoriai; angų tarp I a. patalpų Nr. 104 ir Nr. 105 trejos medinės duralės su mediniais apvadais; I a. patalpos Nr. 117 trijų dalių medinės vienvėrės išsprūdinės, įstiklintos, su skaidytu viršlangiu durys; ŠV korpuso I a. dalies patalpų medinių vienvėrių išsprūdinių įstiklintų durų tipas; dalies patalpų mediniai durų apvadai, medinės tarpdurių plokštės; ŠV korpuso PV fasado priestato stogo metalinės tvorelės tipas; I a. slėptuvės metalo durys su užraktais;

5) patalpų architektūrinės detalės - I-IV a. vestibulių kolonos; vidaus dekoras - II a. vestibulio siužetinė sgrafito technikos freska „Medicina“ (svarbus dailės elementas, freskos autorius Vaclovas Zigmantas 1948-1992, sukūrimo metai apie 1978-1980 m.); lubų, sienų, kolonų apdaila - patalpų užapvalintos lubų paskliautės; II a. patalpos Nr. 1 lubų įgilinimai su profiliuotais apvadais; II a. patalpos Nr. 2 kesoninės lubos; vidaus patalpų tinko tipas (reikšmingas savo medžiagiškumu ir faktūra); grindų, pandusų, laiptų pakopų danga ar dangos medžiaga, jos tipas - II a. vestibulio tautinių audinių raštų motyvais išdėliotų dviejų spalvų keraminių plytelių danga;

6) interjeras - II a. vestibulio patalpos interjero visumos sprendinys.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (toliau – NKPAĮ), valdytojo pareiga išsaugoti nekilnojamąją kultūros vertybę.

Valdytojas privalo:

- 1) prižiūrėti Ligoninę, jos teritoriją, laiku šalinti atsiradusius defektus ir apsaugoti statinį nuo neigiamo aplinkos poveikio; patalpose, kurių interjeras vertingas, palaikyti reikiamą mikroklimatą; šalinti savaime užaugančius augalus, teritorijoje šienauti žolę ir genėti medžius, valyti šiukšles, šalinti taršos šaltinius;
- 2) pranešti už apsaugą atsakingai institucijai apie nekilnojamajai kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pats pašalinti nepajėgia arba tam neturi reikiamos kvalifikacijos ar leidimo;
- 3) leisti Kultūros ministro nustatyta tvarka Kultūros paveldo departamento, savivaldybės paveldosaugos padalinio, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų įgaliotiems specialistams apžiūrėti Ligoninę, fiksuoti jos ir vietovės būklę ir sutartomis sąlygomis atlikti tyrimus;
- 4) sudaryti šio įstatymo ir kitų įstatymų reikalavimus atitinkančias sąlygas visuomenei lankyti ir pažinti nekilnojamąsias kultūros vertybes;
- 5) leisti už apsaugą atsakingai institucijai kultūros paveldo objektą ženklinti tipinėmis ir (ar) individualiai sukurtais lentomis ir rodyklėmis;
- 6) įgyvendinti apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kitus neatidėliotinus saugojimo darbus, nustatytus Kultūros ministro.

Kultūros paveldo objekte – Ligoninėje draudžiama:

- 1) naikinti ar kitaip žaloti objekto vertingąsias savybes;
- 2) teritorijoje statyti statinius, kurie aukščiau, apimtimi ar išraiška nustelbtų Ligoninę ar trukdytų ją apžvelgti;
- 3) naikinti ar žaloti objekto ženklinimui skirtas lentas, informacinius stendus.
- 4) Ligoninėje draudžiami vertingąsias savybes naikinantys statybos ir remonto darbai: kultūros paveldo objektą pritaikyti kitiems, negu nurodyta nekilnojamąsios kultūros vertybės pase, naudojimo būdams; padidinti saugomų statinių naudojimo intensyvumą, pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius.

Siekiant, kad Ligoninės vertingosioms savybėms nebūtų padaryta neigiamo poveikio, turi būti gautas už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos sutikimas, jeigu norima:

- 1) keisti kultūros paveldo objekto paskirtį;
- 2) įrengti komercines reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius statinio išorėje.

Kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose reklama įrengiama pagal kultūros ministro patvirtintas taisykles.

Privačios nuosavybės teise valdomo kultūros paveldo objekto valdytojas gali imti užmokestį už kultūros paveldo statinio vidaus patalpų bei teritorijos lankymą ar rinkti iš lankytojų aukas (užmokestį) kultūros paveldo objekto priežiūrai ir tvarkybai, reikalauti atlygio už objekto vaizdo naudojimą komercinei reklamai.

Priežiūros sąlygos

Pastato priežiūros tikslas – išsaugoti gerą fizinę šio kultūros paveldo objekto būklę, palaikyti tinkamą sanitarinę ir priešgaisrinę būklę, išvengti pagrindinių sudedamųjų dalių – statinių, želdinių, teritorijos – autentiškų savybių kitimo ir vandalizmo.

Savininkas, valdytojas ar naudotojas gali savarankiškai atlikti šiuos Ligoninės priežiūros darbus: atlikti apžiūrą, valyti, šalinti taršos šaltinius, šalinti (iškirsti) medžius ir krūmus, augančius ant statinio, grąžinti į pirmąją vietą ir įtvirtinti išslinkusius ar iškritusius elementus, jeigu jie nėra vertingos dalys bei elementai, įrengti ir prižiūrėti įrangą, apsaugančią nuo gaisrų;

Pastato priežiūros darbai atliekami nuolat, be projektinės dokumentacijos ir be atskiro Kultūros paveldo departamento leidimo, darbai apmokami jo savininko, valdytojo ar naudotojo lėšomis.

Pastato savininkas, valdytojas ar naudotojas, sužinojęs apie šio kultūros paveldo objekto ar teritorijos sugadinimą, sužalojimą, sunaikinimą, vandalizmo aktą, gresiančias arba įvykusias avarijas, turi nedelsdamas pranešti Kultūros paveldo departamento teritoriniam skyriui ir imtis priemonių vertingoms dalims bei elementams išsaugoti.

Naudojimo sąlygos

Naudojant Ligoninę, turi būti išsaugota autentiška jo teritorija, vertingos dalys bei elementai ir sudarytos sąlygos juos eksponuoti.

Valstybės ar savivaldybių institucijų priimami teisės aktai, iš jų teritorijų planavimo dokumentai, kuriais keičiama kultūros paveldo objekto ar jo patalpų naudojimo paskirtis, turi būti derinami Kultūros paveldo departamente ir negalima iš esmės keisti vertingų dalių bei elementų.

Naudojant Ligoninę draudžiama: gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias ir aplinką teršiančias medžiagas; įrengti sąvartynus, laikyti atliekas; naudoti gamybinės stakles ir kitokius mechaninius variklius, darančius dinaminį, vibracinį poveikį ir galinčius sukelti esamų vertybių pokyčius bei avarijas; įrengti laboratorijas ir saugyklas, susijusias su nepalankiu esamoms vertybėms temperatūros ir drėgmės režimu, taip pat chemiškai aktyvių medžiagų naudojimu ir laikymu.

Tvarkymo sąlygos

Kultūros paveldo objekto tvarkybos darbai yra taikomieji tyrimai, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas.

Tvarkybos darbų tikslas – garantuoti gerą fizinę statinio būklę ir praktinį naudojimą, leidžiantį išsaugoti nustatytą sudėtį ir apimtį, pagrindinius kultūrinės vertės požymius ir teritoriją.

Visas vertingas dalis bei elementus draudžiama griauti ar kitaip naikinti.

Ligoninės (jos dalies) tvarkybos darbai atliekami gavus Kultūros paveldo departamento leidimą.

Taikomieji tyrimai - pažinimo darbai, kurių tikslas surinkti duomenis apie kultūros paveldo objektą, reikalingus tvarkybos darbų projektui parengti, taip pat nustatyti ir/ar patikslinti jo vertingąsias savybes.

Kultūros paveldo objekto remontas - prarastų fizinių savybių atstatymo darbai, kuriuos atliekant maksimaliai saugomos vertingosios savybės.

Avarijos grėsmės pašalinimo darbai - kultūros paveldo objektų fizinės būklės stabilizavimo ir / ar iškilusios sunykimo grėsmės pašalinimo darbai.

Konservavimui priskiriami: tyrimais pagrįsti darbai, kurių tikslas yra stabilizuoti esamą kultūros paveldo objekto būklę ir apsaugoti nuo savaiminio nykimo; kultūros paveldo statinio (jo dalių) užkonservavimas, kai nustojama juo naudotis arba laikinai apribojami, sustabdomi ar uždraudžiami jame vykdomi darbai.

Restauravimui priskiriami tyrimais pagrįsti darbai, kuriais išsaugomas kultūros paveldo objekto autentiškumas ir vertingosios savybės, grąžinama pirminė išraiška ar savitas pavidalas – forma.

Vykdam Ligoninėje tvarkybos darbus vadovautis paveldo tvarkybos reglamentais, kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. IV-151 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 1.01.01:2005 „Paveldo tvarkybos reglamentų rengimo taisyklės“ ir Paveldo tvarkybos reglamentų sąrašo patvirtinimo“.

3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozonių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis):

Nekilnojamajai kultūros vertybei apsaugos zona nenustatoma, nes vertybė nėra paskelbta valstybės ir (ar) savivaldybės saugoma.

Šiaulių teritorinio skyriaus
vyriausioji specialistė
(reglamentą parengusio pareigos)

(parašas)
A.V.

Elena Čepukienė
(vardas, pavardė)

**KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALAUS APSAUGOS REGLAMENTO
TVIRTINIMO AKTAS**

2025-08-27

(data)

Nr. LRŠ-41

Šiauliai

(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu Šiaulių miesto ligoninė, unikalus kodas Kultūros vertybių registre 41604

kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre

individualų apsaugos reglamentą

Parengimo data: 2025 m. rugpjūčio mėn. 27 d.

Rengėjas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritorinis skyrius
(-ai):

Apsaugos zona (pažymėti) :

laikinai nenustatoma apsaugos zona

nenustatomas fizinės apsaugos pozonis

nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko: -

Prie tvirtinimo akto pridedama: Kultūros paveldo objekto individualus apsaugos reglamentas, 4 lapai;

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Šiaulių teritorinio skyriaus vyr. specialistė,
atliekanti vedėjo funkcijas

(tvirtinančiojo pareigos)

(paršas)

SoŃata SukoŃauskienė
(vardas, pavardė)